

Deli XL

Automatisering van ritplanning in behapbare brokken

Centraal distributiecentrum Ede

Deli XL begon in v oorjaar 2004 met de implementatie van SHORTEC, het geautomatiseerde ritplanningspakket van ORTEC.

Coen Worst en Marck Bergenhenegouwen van Deli XL zitten midden in de uitrol naar verschillende vestigingen en kunnen inmiddels de kneepjes van het vak: "Je moet in behapbare brokken uitrollen, zodat het geheel beheersbaar blijft." Deli XL is een groothandel voor de foodservice-markt met ongeveer 2.000 medewerkers en een wagenpark van in totaal 400 eenheden. Ze beschikken over een landelijk fijnmazig distributienetwerk dat is opgedeeld in horeca en grootverbruik. Deze laatste markt wordt bediend vanuit het centraal distributiecentrum in Ede voor de droge kruidenierswaren (DKW) en vanuit regionale verscentra (RVC) in Amsterdam, Schiedam, Meppel en Helmond voor de (semi)dagvorse artikelen en diepvriesartikelen.

Uniformiteit

In het DC in Ede werd al gebruik gemaakt van een softwarepakket voor ritplanning. Marck Bergenhenegouwen, hoofd transport en expeditie in Ede: "Het oude pakket functioneerde hier wel naar verwachting, maar we vroegen ons af hoe lang het ondersteund zou blijven door de leverancier. Bij enkele RVC's werd een zelfgebouwde oplossing ingezet, waar organisatiebreed weinig kennis van was. Daarom hebben we besloten naar

een uniform systeem voor de planning van alle DC's over te stappen, zodat een uniforme werkwijze en centrale ondersteuning mogelijk werd. Daarbij vonden we het belangrijk om met een grote betrouwbare partij in zee te gaan die ons die goede ondersteuning zou bieden."

Complexiteit

Waar draait het bij de distributieplanning van Deli XL om? Volgens dhr. Bergenhenegouwen is het de kunst om altijd zo efficiënt mogelijk te werken en daarbij maximale klanttevredenheid te realiseren. Dit zijn vaak twee conflicterende belangen. Krappe bloktijden, ook wel aflevertijdsvensters, zijn positief voor de klanttevredenheid, maar beperken de mate waarin je efficiënt kunt werken. Het oprekken van de bloktijden zorgt ervoor dat je een veel efficiëntere planning kunt realiseren, maar heeft wel gevolgen voor de leverertijden waar de klant aan gewend is. Coen Worst, projectleider bij Deli XL: "Daar moet je evenwichtig mee omgaan. Juist hiervoor is de inzet van ons nieuwe systeem essentieel. Een sterk punt van het systeem is namelijk de visualisatie; de planner ziet in één oogopslag wat de gevolgen zijn van veranderingen in de planning voor de te

Efficiënte distributie of hoge klanttevredenheid: voor veel distributeurs een duivels dilemma, maar ze kunnen ook hand in hand gaan. Geautomatiseerde ritplanning biedt uitkomst voor het maken van de juiste afwegingen. Toch zijn veel distributeurs nog terughoudend, bang voor een langdurig implementatietraject en de veranderingen die het in de organisatie teweeg zal brengen.

rijden kilometers en voor de kosten. Op basis daarvan, gecombineerd met zijn ervaring, kan de planner ervoor kiezen om een order toch net een paar minuten buiten de bloktijd te laten leveren bij klanten die dat geen probleem vinden. Dit voorkomt dat een andere wagen flink moet omrijden, of dat er zelfs een extra wagen moet worden ingezet." Volgens dhr. Bergenhenegouwen houdt hun nieuwe planningsysteem rekening met zoveel aspecten, dat een planner eigenlijk niet meer zonder kan: "De complicerende factor voor de planning van fijnmazige distributie is het detailniveau. We moeten bijvoorbeeld rekening mee houden dat diverse binnensteden alleen voor kleine wagens bereikbaar zijn en dat de lostijden voor verschillende locaties afwijken. In het centrum van Amsterdam moet elk doosje via een glij-

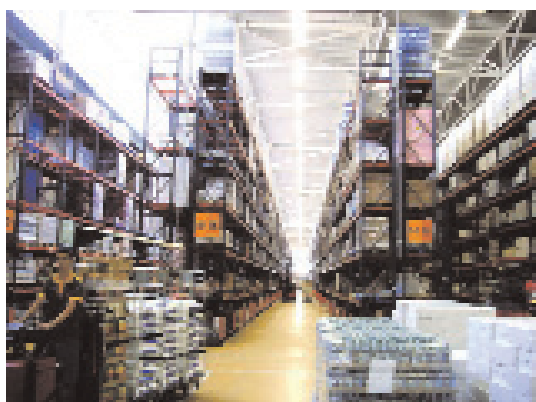

Coen Worst en Marck Bergenhenegouwen

baantje naar de opslag in de kelder. Bij deze klanten kunnen we klantspecifieke lostijden in het systeem invoeren. Daarnaast heeft ORTEC voor ons een aanpassing in het systeem gedaan, omdat we bij de RVC's twee aparte productstromen hebben: koelwaren en vrieswaren. Hiervoor gebruiken we wagens met een koel- en een vriescompartiment. We hebben een planningssysteem nodig om de routes zo in te delen dat beide compartimenten zo goed mogelijk bezet zijn."

Planningsproces

Hoewel Deli XL naar een uniform systeem wilde, benadrukt dhr. Worst dat de RVC's en het DC in Ede totaal verschillende plannen: "DC Ede is voorraadhoudend, waar op basis van daadwerkelijk geplaatste orders transport wordt gepland en waar uiteindelijk orderverzameling plaatsvindt. Transport is leading en we plannen hier operationeel. De RVC's zijn zogenaamde cross docking-centra, die niet voorraadhoudend zijn en waar geen orderverzameling plaatsvindt. De RVC's gebruiken het systeem voor een vorm van tactisch plannen; daadwerkelijke orders worden met het basisrouteplan, op basis van historische gegevens, ingepland."

Rol van de planner

Volgens Coen Worst vergt het nieuwe planningssysteem een andere manier van denken, waarbij de rol van de planner veranderd maar zeker niet wordt uitgeschakeld: "SHORTREC is voor de planner echt een hulpmiddel bij het maken van de optimale routes, waarbij juist de ervaring van de planner een grote rol speelt. Het is niet zo dat de planner weggecijferd wordt, maar juist de mix tussen ervaring en automatisering leidt tot de meest efficiënte planning."

"Je moet in behapbare brokken uitrollen, zodat het geheel beheersbaar blijft"

Implementatie

De implementatie gaat bij Deli XL gefaseerd. Dhr. Worst: "Je moet eerst een goede basis creëren: de juiste aflevertijden en de afleverlocatie van de klant inventariseren en daarmee de parameters nauwkeurig instellen. Vervolgens kan je rustig in behapbare brokken implementeren, zodat het overzichtelijk en beheersbaar blijft. De werkwijze bij Deli XL is daarbij als volgt. Allereerst laten we de planner de huidige planning in SHORTREC zetten, zodat de uren, kilometers en aantal wagens bekend zijn. Vervolgens laten we de planner een basisplanning maken middels SHORTREC. En juist op dat punt is de ervaring van een planner essentieel. Hij controleert de nieuwe planning en verfijnt hem verder waarna het systeem de resultaten weergeeft. Op die manier is meteen inzichtelijk hoeveel je met je nieuwe planning kunt besparen ten opzichte van je oude planning. Ditzelfde gebeurt achtereenvolgens voor iedere afleverdag zodat een gefaseerde uitrol plaatsvindt totdat uiteindelijk de hele week omgezet is."

Communicatie

Dhr. Worst vindt dat je tijdens het implementatietraject erg zorgvuldig moet communiceren: "Het heeft in eerste instantie grote

impact op de chauffeurs en de planners. We hebben de planners duidelijk gemaakt dat SHORTREC juist een hulpmiddel is om optimaal te kunnen plannen. In het begin bestond er wel een beetje koudwaterrees, maar als ze eenmaal zien wat ze met het systeem kunnen, slaat dit snel om in enthousiasme. Bij chauffeurs spelen weer andere zaken een rol. Ze komen vrijwel altijd bij dezelfde klanten, drinken soms een kopje koffie en krijgen daar een binding mee. Met het nieuwe systeem geven we wel aan wie

de voorkeurschauffeur is bij welke klant, maar toch zullen ze flexibeler ingezet worden. Je moet hen daar wel goed over informeren. Ook de klanten waarderen het vaste contact en hebben daarnaast verwachtingen over de levertijd. Als de gewijzigde levertijd, die overigens wel binnen de afgesproken bloktijd valt, niet overeenkomt met de verwachte levertijd, kun je een telefoontje van de klant verwachten. Klanten werken immers meer met gewinningstijden dan met bloktijden. Gelukkig hebben we door goede communicatie weinig klachten gekregen.

Resultaten

Volgens dhr. Worst worden de besparingen al tijdens de implementatie duidelijk "Ons RVC in Meppel heeft een besparing op de transportkosten gerealiseerd van zeventien tot tien procent. De vestiging in Helmond heeft vorige week maandag voor het eerst gereden volgens het nieuwe basisrouteplan uit SHORTREC en zij hebben daarmee vijftieng routes weten te reduceren naar drieëntwintig routes. De exacte besparing is nog niet bekend omdat we momenteel nog niet zijn uitontwikkeld. Ongeveer één keer per jaar maakt elk DC een nieuw basisrouteplan, vanwege nieuwe klanten, verandering in volume en dergelijke. In de oude situatie was dit een enorm arbeidsintensieve klus. Nu kunnen we vrij eenvoudig een nieuwe basisplanning maken, waardoor we snel en accuraat op grote veranderingen kunnen inspelen. En dat is noodzakelijk in de dynamische omgeving van tegenwoordig." ■